

Csanády János

Emlékezés egy régi utazásra

Milyen fontos volt az az utazás
kalandosan a busz méhébe bújva —
míg megejtett az őszi köd-varázs
már Nógrád dombjai között

gurulva:

az ismertből az ismeretlen
idő-tenger felé evezni,
s salgótarjáni esti füstben
város tenyerén megérkezni. —
Milyen kalandos volt az az út,
pedig csak a sors vetett kockát,
s hogy a kocka hatosra fordult,
tán csak a város dzsinnjei tudták;
fogadásunkra megjelentek
esti ezüst köpenyben,
és a szobor körül lebegtek
áttetszően és könnyen —
ifjú jövőnk, forró szerelmünk,
szellem-kezük áldása rajta,
ma sem hagy érintetlenül
a ködös alkony varázslatja;
hiszen, ha csak vándor-diákok
lettünk volna, de nem, mi nem
akartunk kevesebbet akkor:
meghódítani az egész világot!

Emlékezés egy gyerekkori ősze

Nyomom is elenyész a levegőben...

A nyár pallosa eltörött —
szénakazlak áznak az őszben,
s elenyésznek majd, mint a köd;
ázott szalmakazlak busa
csendjét hallgatom, mint a halk,
szürke tollal csivegő verebek,
az ázott kazlakról víz csepeg,
meztelen akácfa hullatják
fekete mag-tokjaikat;
a szérűskert az őszben alszik,
pedig csak délután; a háztetők
kéményeiből nedves füst pereg,
mindjárt szét is terül, nem száll
magasba, lenn bolyong
a nyirkos ól-tetők felett.

Bolyong, mint az örökkévalóság
gondja bolyong gyerek szívemben:

ezek

a szárnyasok, a malacok, a verebek,
a nedves földből kibúvó giliszták
is jöttek valahonnan, s igyekeznek
a csillag anyaméhből, a tojások
világrejítő burkából kibújni
a kotlás idején, nemzések, elletések
évszakain — s átvészelné az őszi
szalmakazlak esőtől csepegő,
busa csendjét, mikor a gondolat
önmagát termi meg: nyílik ajka,
s nyarat csókol egy szép tavaszba.

Emlékezés egy hajdani vadászatra

Megtöltve az ősz puskái,
vadászat dörög,
én vagyok a hajtó, a vad
szemem láttára höntörög,
futnak tapsifüles nyulak,
sörét-bukfencet hánynak,
odarohanok, bekötözném,
s csak nézem véres torkukat;
mezők királynője, fácán
szeli a fényes levegőt,
a puskák az égre lőnek,
s már köröz le a fejbe-lőtt,
odarohanok, bekötözném
sebeiket, de sürgetnek,
kapd föl, hozd, rúd, akasszad,
a felhő vércseppet ereszt,
permetez vér-eső, permetez

a vadak könnye, én vagyok,
az egész határ én vagyok,
az én bordám közt nyöszörögnek
azok az oldalba-lőtt vaddisznók.

Ritmusban

Vitázott bennem múlt a jövő,
s én csak ettem a kenyeret,
mint aki a kettő között
csupán rágásra született,
majd aztán, mint ki fuldokol,
s egymásba-érő szüretnek
során túl sok szőlőt evett;
gyomrában horrá forrt a must,
múlt és jövő közt berúgott,
és kering? dervisként, s dalol
ritmusban összekeveredve:
múlt, jelen, jövő a szívembe.

Bársonyos lesz az éj, Fitzgerald úr!

— Jó reggelt, Fitzgerald úr — dűnyögte János, amikor meghal-
lotta a mocorgást jobbra, a szőnyegen.

Fitzgerald rövidkét káromkodva ellökte feje alól a fehé tudja
„hugyan” odakerült, enyhén szagos bakancsait.

János is felemelte a fejét. Szétnézett: Hmm. Gyopár már me-
gint nincs. Még az este elmehetett Zeldával együtt. Persze! Biztos
Zeldával ment, annak olyan menős a vére, az isten verje meg még
a fajtáját is!

— Nem lesz ám jó, Fitzgerald úr — nézett rá fenyegetően —
ha Zeldája Gyopárt is magával csalja az éjszakai kiruccanásaira!

— Csalja? Ugyan! Kata keresi a táncot... — elmosolyodott. —
Ha jól emlékszem, van egy ilyen közmondásuk.

— Könnyű Katát táncba vinni, így hangzik pontosan — okosi-
totta János megenyhülve.

— Oké. Legyen így. Maga tudja, maga magyar.

— Ja. Magyar vagyok. Nagymagyar, vadmagyar.

— Hmm — nézett rá Fitzgerald. Nem tudta, mit jelent, nem
kereste, legyen így ez is. Aztán eszébe jutott: — Az is közmondás,
hogy adjuk el a lovat Sárísápnak? —

— Nem. Fitzgerald úr. Az nem közmondás, csak mondás.

— Vissza kellene vinni az üveget.

— Szombaton hol váltaná vissza, barátom. Van még pénz!

— Merre, Fitzgerald úr? Merre van az a pénz, hadd keressem!

— Hát csak keresse — vigyorgott a férfi. — Majd mondom, hogy
hideg, meleg.

— Vissza még egy percre, János. Maga magyar, ugye?

— Magyar vagyok. Írva vagyon a személyes igazolványomban, az
anyakönyvi kivonatomban is bizonyíték.

— Milyen magyar maga?

— Milyen — pillantott kettőt János. — Hogyhogy milyen? Szó-
ke! — Őrült, hogy megtalálta a megoldást. — Van barna, fekete, né-
hány albinó: piros szem, fehér szőr.

— Nem vicc ez, János. Fordítsa komolyra!

— Fordíts! — vicsgorgott János. — Fordulj, nyergelj! — nyek-
kentette még mögé, hogy biztos lehessen benne, végre elintézte a
magyarságát.

— Vegyen már komolyan valamit, János! Nem lehet így átélni
egy életet, vagy akár egy napot!

— Ej, de beszorult a komolyság, Fitzgerald úr! Mit keres? Nincs
félnotás a környéken. Hacsak Tafik-Rafikot nem nevezi annak. De
hát ő egy westernhős.

Lerúgta a takarót, felült. Megnézte Fitzgeraldot, kitört belőle a
röhögés. Rekedt, kemény, sértő röhögés:

— Hát, mit akar maga?! Hiszen nem lát még! Olyan másnapos,
hogy itt hal meg rögtön. És egyébként is — tette hozzá bizalmas orr-
ferdítéssel: — maga nem átlagember, hagyjon fel tehát az átlagem-
berre jellemző formulákkal. És, ha lehet, húzza fel a gatyáját...

— En csak annyit szerettem volna tudni, barátom — morogta
Fitzgerald az orra alatt, még nem találta meg napközi hangját, tar-
tását. — Mit tesz azért, hogy az legyen, ami...

— Hol lehetnek az asszonyok, János?

— Ezt biza, jó lenne tudni.

— Gyopár nem mondott magának semmit?

— Egy kukkot se. Mire hazaértem, ő elutazott.

— Korábban se mondott semmit?

— Magáról valami keveset. De nem hízelgőt!

— Hogyhogy?

— Nem állhatja magát. Nem ellensége ő a vendégeimnek, ha
hímneműek, és ha nem hányják körbe a falat, sőt hajnalban, ha a
beszélgetés hosszúra nyúlik, még kávé, teát is főz, bundáskenyeret
süt...

— Csak?

— Csak ne rúgjanak be, ne akarják barátjuk asszonyát a má-
sik szobába vinni, ne politizáljanak ökörrül.

— Hát ez nem nagy kívánság.

— Pont maga mondja.

— Tudja, hogy kifogyott az olaj?

— Persze.

— És?

— Takarózzon be, Fitzgerald úr! Még csontjába markol az isi-
ász. Aztán később elmegyünk egy kocsmába. Jó meleg kocsmába.

— Szerintem várjunk még. Hátha megjönnek, csinálnak reggelit,
tán még kávé is főznek.

— Nem hiszem. Se gáz, se kávé két hete.

— Igazán?

— Igazán, Fitzgerald úr! Egészségére!

— Egészségére, János. Hát ezt meg hogy mentette meg tegnap-
ról? Ahggr... Jó erős. Házi?

— Lujótól, hitelbe.

— Mi lenne, ha elsétálna gázért?

— Gáz...

— Igen vicces kedvében van, János!

— Rettenetesen tréfás ember vagyok, Fitzgerald úr. Kérdezze
csak meg Gyopárt, ő példákat is sorol. Reng a ház a hahotától, ha
hahotázunk. Elhiszi?

— El, János. Elhiszem.

— Bizony, bizony, amikor hahotázunk, istenem... — nem gon-
dolta végig, ami eszébe jutott. Az ablakhoz ugrott, alaposan megnéz-
te a Horát, s a dombról egyenesen érkező utat. Űres. Visszafordult:

— Egészségére, Fitzgerald úr! Ahggr... Jó erős, Lujótól.

— Azért szerencse, hogy az a Lujó végtelenségig hitelez, nem?

— Nagy szerencse. De nem bánám, ha előszedné a Nagy Gatsby-
féle pénzecskejét. Azt mondják, Cholnokynak is volt egy ilyen ígér-
getős barátja, aztán amikor kiitta mindenéből, még az adósságaiból is...

— Ne mondja tovább!

— Ébren van már?

— Ne türelmetlenkedjen, barátom! Hisz' maga még olyan fiatal!
— mély pátosszal mondta, s olyan lágy kézmozdulattal, mint a kez-
dő drámai színész. Kár, hogy bő alsónadrágja elrontotta az egé-
szet. Amikor maga is rádöbbsent, gyorsan öltözni kezdett.

— Mindennek eljön az ideje —, tette hozzá oldalazva.

— Ez sokat ért. Mint egy tányér fasírozott, ami nincs!

— Megsózta, János?

— Jól megsózta.

—

— Fitzgerald úr!

— Mi van, János! Mondja ki, ami a szívét nyomja!

— Egyre inkább úgy érzem, baj van.

— Ugyan, mi baj lehetne? Talán nem érkezik meg időben a
táppénze?

— Ez a kisebbik.

— Lehet nagyobb?

— Van nagyobb. Gyopár nem fog visszajönni.

— Butaság, János!

— Lehet. Én akkor is ezt érzem.

— Ha mondom, hogy butaság, akkor az is. Egy nő nem megy
el csak úgy. Ahhoz túl sokat nyomorogtak együtt, hogy a lábadozás
elején elmenjen. Ha mégis megteszi, akkor komoly okának kell len-
nie. Egy kurva nem az. Egy kurvát kihevernek az asszonyok. De,
ha nem heverné ki, akkor is visszajön, hogy bosszút álljon magán.

Hogy legyőzze! Mondjuk: szeme láttára megcsalni. Eltiltani az író-
gép mellől. Elszeretni Marcot, hogy ne adjon pusztit magának, helyet-
te azt mondja: Szemét apa! Megíratni azt a bulit, mondjuk a nőt,
ötször és mind az ötször széttépni. Az asszonyok ilyen bosszút ter-
veznek. Asszony csak ilyen bosszúra képes.

— Szóval: visszajön.

— Biztos.

— **Maga nem ideges Zeldá miatt?**

— Nem. Zeldát az tartja életben, hogy rángathat, mint egy
drótos tót.

— Ha ezek ketten összeszövetkeztek, megtértére Gyopárból is
drótos tót lesz.

— Lehet. De azért még nem kell savanyújósáknak lennie. Még
el sem indult.

— Nem akar beütni, János?

— Dehogynem.

— Ja, persze. Nincs olaj. Elmegyek, János. Csak este jövök meg.
Csinálhatna addig valamit. De egymaga! Mesterek nélkül! Aztán,
megbeszéljük.

Belebújt a bakancsba, körbetekerte nyakán a hosszú sálát, föl
a magas gallért. Finom ujjával igazgatott magán, végighúzta sercegő
borostáját. (János lába előtt térdelpelel fűzte bakancsait, mielőtt
megkötötte megkérdezte: Nem szoros, Fitzgerald úr? Nem, János.
Nem.)

— Témát is adok — mondta az ajtóból. — Írja meg azt, hogy
egyszer csak megjelenik Gyopár fent a Horán, mellette fut a gyerek.

Írja egyes szám első személyben.

— Azt nem szeretem, Fitzgerald úr!

— És akkor mi van, ha nem szereti. Írja úgy, mintha szeretné.
Ha tudná, mi mindent kell még írnia, amihez nem lesz kedve, ki-
dobná a gépet az ablakon. Igyon hozzá. Úgy könnyebb. Én is úgy
csináltam valamikor. Egyébként hasznos. Nem kell jellemeznie az
alakokat, elég, ha beszélteti őket.

— Maga is ritkán írt így...

— Az más. Én tudok bemutatni, maga nem!

— Mekkora jelentősége legyen a gyerekeknek a visszatérésben?

— Magára bízom.

— A házasság öt évének?

— Magára bízom.

— Az alkoholnak?

— Magára bízom!

— A félkonyakoskurváknak?

— Azt is.

— És nekem?

— Ne kérdezzen hülyeségeket. János. Hát én írom azt a mun-
kát, vagy maga? Csinálja úgy, ahogy akarja. Csinálja úgy, írja azt,
amit még nem látott senki.

—

— Jól eltűnt a nagy Fitzgeraldod, kisfiam — mondta Sonáj, be-
lépve az ablakon. Leült egy sámlira, és megpróbálta kipiszkálni kör-
mei alól a hete beszáradt izzókék festéket. A gyufaszál nem bírta. —
Nincs egy jó ollód, kisfiam?

— Van egy szociális ajánlatom. Sonáj! Húzd el a csikot!
— Gondoltam, hogy ezzel fogadsz, kisleány. De tudod jól, hogy itt egyes egyedül én tehetek ajánlatokat. S így még szelíden is fogalmazok. Parancsaim vannak, előjáród vagyok, tróger!

— Dolgom van, Sonáj! Nincs időm rád.
— Nincs idő? Én elrabolom? Meghalok a szégyentől! Itt a placcon meghalok rögtön. És nem pirultál el, nem süllyed el alattad a föld, te disznó! Méghogy Zelda, meg Fitzgerald úr! Mi közöd hozzájuk? Semmi! Az a dolgod, hogy összepakolj és indulj Gyopárért. Meg, hogy dolgozni menj, hogy rendesen befogd a lemezt a gépedbe, figyelmesen fordíts, jól állítsd be a farbejgót, ne kelljen utánanyomni a rossz festékezés miatt. És, hogy mindig több pénzt keress a nálad fiatalabb mestereknél, és elégedetten dolgozz a következő tizenegyedikéig. Most pedig öltözz és nyomás. Előtte ugorj be az orvoshoz, meggyógyultál, holnap dolgozni mész!

— Mert, ha nem? — vigyorgott János, de kicsit zavarban volt, félt, betoppanhat Fitzgerald, ő meg itt vitatkozik ezzel a taplóval, ezzel a földhözragadt, közönséges alakkal.

— Mi az, hogy „mert, ha nem”!
— És ha nem indulok? Hanem kirúglak és géphez ülök, megírom a novellát?

Sonáj elfordult, úgy biggyesztett Jánosra.
— Hogy mi lesz, te kis majom? — mondta félelmetes megvetéssel. — Sejtem. Csütörtök óta, akkor fogyott el az utolsó darab kenyér, néhány kekszettel, üres teával, mert ugye, cukor az nincs itthon. Te nem érzed, de nem vagy józan most sem. Látom a szemeden. Te mit gondolsz, mi lesz ennek a végén? Semmi. Úgy is jó. Megiszod a maradék szilvát, van még vagy három deci, és elkészíted a rendelést, megírod, hogy egyszer csak, mint a mesében: Gyopár megjelenik Marccal a hegyen és ballag feléd szerelmes szívvel. Elmagyarázod azoknak, akik netán nem tudják, hogy miképp jön vissza a megcsalt asszony tetű férjéhez, akit egyébként annyiba se néz, mint a lószart az úton, mert azzal legalább fűtenek, ha nincs más. De ne felejtse ki, ha megteszi, bár adná isten, ne tegye! Csak azért teszi, mert tudja, hogy egyedül meghalsz. Nincs még egy emberállat, aki ilyen életképtelen lenne, mint te! Azért jön, mert sajnál. Na, nem téged! Dehogy! Azt az öt évet sajnálja, amit elvesztegetett rád. Én azt javaslom, dögölj meg, mire megérkezik. Jót teszel vele neki,

jót a fiaddal, mert könnyebb lesz találni egy nálad tisztességesebbet, mint téged tisztességre nevelni, jót teszel a világnak, mert egy gatlástalan naplopóval kevesebb tapossa földjét...

— Brrrr, sss, szisziszu — fintorgott János. — Ez maga egy költemény!

— A hegedűművészt ird! Jó alak. Játéka közben kilép a századik szférába és nem talál vissza segítség nélkül. Kész az igazolás! De nehogy azt ird, hogy nem talál ki csak segítséggel!

— Elég lesz, Sonáj, Távozz, kérlek — gyakorlott mozdulattal intette el.

Tafik-Rafik ugratott be az ablakon, fekete lovon, szokásos westernhögnyűjében, fején széles karimájú kalap, oldalán coltok, vert övében történekek. Akár Dean Reed, olyan szép, de mintha részeg lenne.

— Heló, Tafik-Rafik!

— Heló, fiú!

— Rég láttalak! — mondta, míg a jövevény kikötötte a lovát.

— Minek jöttem volna? Itt van a Fitzgerald.

— Igaz. Hoztál valami jót?

— Brrrr, ajhiii! — mutatja kezével, valami csodálatossal érkezett.

— No! Csakugyan?

Sonáj már eltűnt. Nem szenvedhették egymást Tafik-Rafikkal. Lehet, hogy csak beállt a függöny mögé, sárga tömbjét szorítva, ráncos homlokával figyelve jegyzeteit.

Tafik-Rafik összecsapta sarkantyúit. Szemét lehunyta, arca kismult, mint az illatosan fiatal szűzeké, olasz borostája isteni kék árnyalatot kent Dean Reed-i vonásaira; kezét szétártta, a csillára meredt, így állt egy percig. Aztán röstelkedve lesütötte szemét: Sajnálom, János. Nem megy. Érzem, itt van az ellenség. Érzem a szagát.

— Tessék — nyújtott egy papírzsebkendőt János. — Dugd be az orrod. Kíváncsivá tettél.

Tafik-Rafik megkereste az előbbi pózt. Egy idő után, amikor János már majdnem megfeledkezett róla, felordított:

— Tehozzad kiáltok, Uram, én erősségem; ne vesztegelj az én kiáltásomra; mert netalán ha veszteglédesz, hasonlatos lészek a meghóttakhoz! — a hangja ereje egyre csökkent, s az utolsó szavakat megtántorodva lehelte.

— Püff neki! — vigyorodott el János. Most értette. — Ezt hoztad?

— Ezt. — Már visszanyerte egyensúlyát annyira, hogy akár meg is sértődhetett volna János kérdésén.

— Jókor. Nem tudod, hogy Fitzgerald a vendégem?

— És?!

— Mi az, hogy és?

— És akkor mi van, ha Fitzgerald itt? Megissza a pálinkát.

— Hülye vagy. Végre egy élő korrepetitor.

— Korrektor!

— Legyen korrektor.

— Hol tartasz az írással?

— El se kezdtem még.

— Igyekezhetnél. Még azt hiszi, nem érdekelnek a kikötései.

— Estére készen leszek. Téma a kezomben, a cím is; Sonáj fogal ebben az almában. Mit szólsz?

— Hmm.

— Betűről betűre látom a sztorit, érzem a nyelvét, a kihagyásokat, tudod, hogy feszesebb legyen. Már csak le kell ülnöm.

— Meséld el — kérte Tafik-Rafik olyan képpel, mintha nagyon fontos lenne tudnia a történetet.

— Bló (Hemingwaytól, valamint hazai tanítványaitól örökölte az egyszótagos személynéveket, ugyanis az irodalomtörténészek szerint ezek pörgetik a mondatokat, és könnyebben megjegyzi az olvasó, aki hegedűművész, előadás után, részegen felszed egy nőt. (Ez lehet majd fordítva, hogy ne legyenek aljasabbak, szemetebbek, hitványabbak az átlagnál, nehogy tiszta szívű olvasója épp az előbbi jelzők miatt tegye le olvasatlanul a könyvét: MESE felkiáltással.)

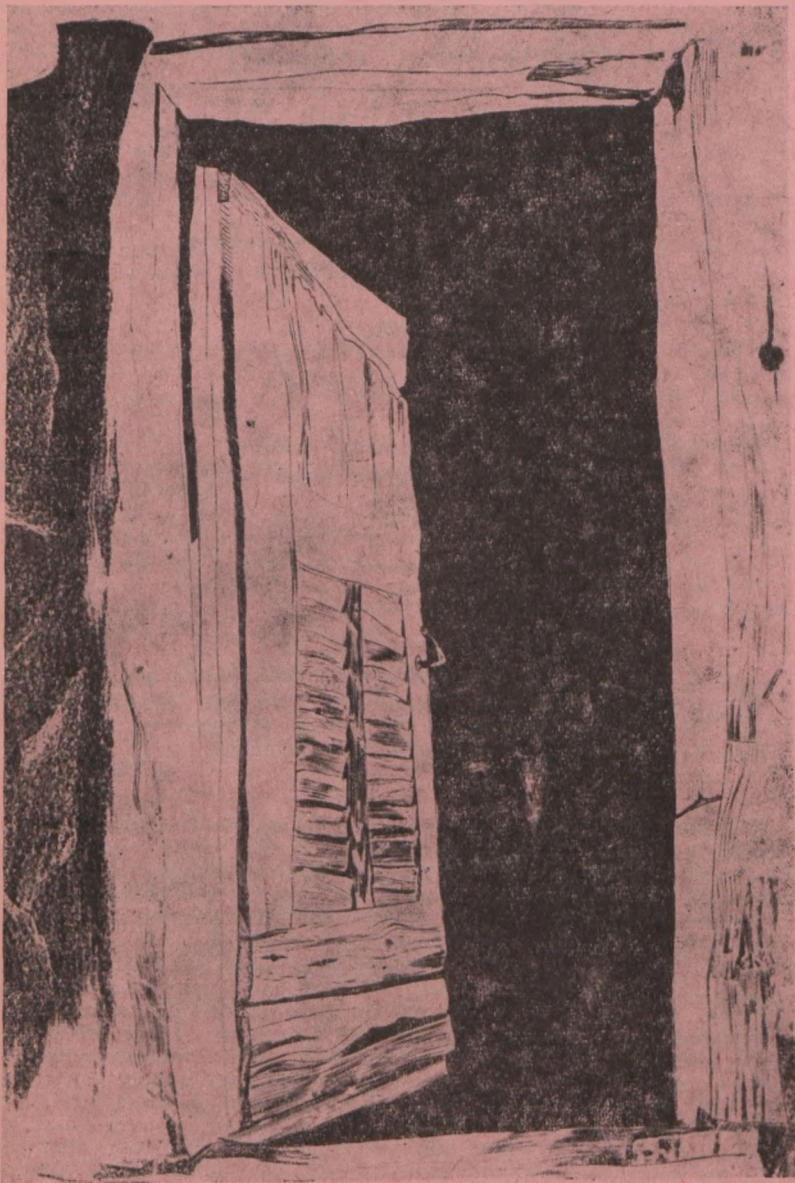
Tehát: Blót az előadás után, mellyel zajos, kitörő sikert aratott, ártatlanul, gyanútlanul érte egy festetlen arcú, hibátlan szépségű, fiatal, szőke nő frontális támadása.

Ez a nő keres valamit. Mert mindenki keres valamit a művészen, valami olyat, amit sehol máshol nem talált ez idáig, és ez a hibátlan arcú, hibátlan testű úgy véli, majd ő, majd ez a FÉRFI!

A nő nem iszik, Bló annál inkább. Nappal a fény zavarja, éjszaka a sötét, s ha gyertyát gyújtanak, majd megvakul. Fáradt. Nem okot keres, hiszen az ott üldögél az ölében. Simogatja, simogatja se-rényen.

Ha egy percre mégis kijózanodik, azonnal megjelenik Vanda, a felesége és kicsi gyereke, hogy emlékeztesse kötelezettségeire. Ott van Sonáj is, figyelni kislódását. Az asszonyt csak mint Hister Icát emlegeti, ötletesen elbújtatva a névben a hisztérika főnevet és a hisztérika melléknevet. Eltelik egy nap, már eltelt négy, a menetrend ugyanaz lenne, mint az első. A reggeli tojásrántotta, a déli tojásos tészta persze marad. Azért, hogy már nem mennek úgy a dolgok, Bló még remekül érzi magát és a nő, ha nem is látszott hamvas hibátlanságából: érti a dolgát. Bló Profi Gyöngyvirágnak nevezi titokban.

Valamelyik hajnalban, amikor már szomorúság lapul a szoba buja szagában, elindulnak vissza a földúton. Előtte elfogyott a cigaretta, a kenyér, legkésőbb a vodka. Induláskor Sonáj egy fűzbokor mögött áll, figyelni az elhaladó párt. Fogatlan, ráncos öregember. Ebbe az almába beletörték a fogai! — mondta János felvillanyozódva. A Hister Ica különösen tetszett neki.

Előbb még kimosta egyetlen zokniját, Vilma nevű szappanba dugta fogkefét, lepedő alá nyomta a maradék ODOL 3-at, remélve, hogy nem szárad meg az utód érkezéig.

Az úton nem szólnak egymáshoz, vagy ha mégis, tömönatokban. Gyűlölik egymást és már nem is titkolják. A nő a hegedűművészt, mert, hogy lehet valaki hegedűművész és hogyan meri vállalni a hetes tornát, ha képességei három napra elegendő szuszt, kutyakarakányságot engedélyeznek.

Bló magát gyűlöli, a nőt csak mint bizonyítékot. Köpve a kutya-karakányságra, kutyakeményiségre: — Újra példát adtam, gondolja harsogva, hogy századát sem érem annak a kevésnek sem, amennyire eddig számoltam, nagyképpen. Gyomrában a görcs: Sonáj bús, kékkézű, monoton szemrehányásai.

Ha megcsúszik a sárban, cifrázva káromolja Istent, a cserkészeket, akik nem használják az utat megfelelő gyakran, Verdi Rigolettóját, a román vendégszeretetet, és mindent és mindenkit, aki hirtelen eszébe jut.

Hajnal van. Hazaér. A nőt egy sarkon elveszítette és úgy érzi, olyan tisztán közelít, mint a mesebeli legkisebb fiúk. Azt hiszi és úgy is viselkedik, mintha valahol messze koncertezett volna és most érkezett az utolsó vonattal. Üres lakás. Se gyerek, se asszony. Levél se várja, csupán egy értesítés a kamarazenekear vezetőjétől, hogy ezt azért nem gondoltam volna, hogy egyetlen szó nélkül benn hagysz a sárban, csak azt ne hidd, hogy pótolhatatlan vagy és ezért mindent megbocsátok. Minden szerződés, melyeket erre és a következő hónapra kötöttünk — semmis!

Kismiska! gondolja nevetve Bló, és nem látja végig, mit jelent, hogy a munkáját elveszítette.

Távíratozik Vandának, anyósa címére és egész délelőtt a betétkönyvet keresi. A déli harangszó idejére feladja a reményt, s hóna alá véve néhány szakkönyvet, leugrik az antikváriumba.

Napokon keresztül megy ez így. Reggel nyolctól tizenegyig a betétkönyvet keresi, módszeresen és ismételt kutatási területekkel átfésüli a lakást. Délben néhány könyvvel távozik otthonról. Miután megérkezik, kiáll az ablakba, és nézi a Horán keresztül vezető utat, várva a csodát. Álla alatt hegedű, kedvére improvizál. Tafik-Rafik üres lakást üdvözlő tapsa elmúlt már régen, félve szemléleteti Bló fokozódó szenvedését.

Bló áll az ablakban, le nem veszi szemét az útról, arra gondol, ha elszalasztja a pillanatot, amikor felbukkanó asszonya és kislánya elé rohanhat, soha semmi nem feledtet el az egyedül töltött időt.

Délután általában bort iszik: Kocsis Irmát.

Hat nappal hazatérte után, szombaton délután összeesik, amikor lehajol a hegedűtokért. Már barna a vér a szőnyegen, mire magához tér. Ezentúl mindennap távíratozik Vandának.

Sonáj kíméletlen közönnyel szemléli, egyetlen szó nélkül, mint, aki mindezt előre tudta, sőt figyelmeztetett is idejekorán, s ha nem hallgatott az óvó szóra, most késő bánat! Hol itt áll meg, hol ott. és sárga tömbjébe jegyzetel.

A harmadik hét egyik kora estéjén csöngetnek. Bló az utolsó csernyebefőtten magozza, áztatott zsömlével.

— Lacikám! — kiáltja bolondul az örömtől régi barátja láttán, akit sehol sem talált.

— Bló urat keresem — mondja a férfi kimérten.

— Ne bolondozz, Lacikám! Hát én vagyok, Bló!

A barátja szemrevételezi. Megcsóválja fejét:

— Hogy nézel ki, te örült! Mit csinálsz? Éjjel-nappal dolgozol?

— Várom Vandát.

— Vandát?

— Ja, Vandát.

— Azért nézel ki így?

— Három hete várom.

— Itt hagyott?

— Úgy látszik.

— Voltál nála?

— Érte?

— Igen.

— Nem.

— Akkor menj.

— Visszajön. Az asszonyok visszajönnek.

— És ha nem?

— Nvugi. Visszajön.

— Hát, ahogy gondold. Pénzed van? Hallom, már nem dolgozol a bandával.

— Nincs pénzem. Selejteztek.

— Kell pénz?

— Kellene...

— Még jobb ötlet. Itt a kocsim a ház előtt, ugorjunk el Vandáért.

— Marhaság.

— Te nem vagy normális. Miért jönne vissza?

— Dafkeből. Hogy ezredszet is bebizonyítsa, ezerszer különbenálam.

—

— Na, hogy tetszik? — kérdezte János Tafik-Rafikot.

— Megjárja. Bár Sonáj szerepe egyáltalán nincs kiemelve.

— Majd írás közben kihozom.

— Oké! Mondd tovább — pöccintett kalapján Tafik-Rafik.

— Magaddal elégedett vagy?

— Nem mondhatnám. Elferdítet az igazságot. Mert ugye én nem csábítalak, én nem itatlak, és semmit nem csinálok, csak amikor már elég részeg vagy, megjelenek, mint a tántorgás, hányinger, vagy

Trizna István

Mikor elmentél

Mikor elmentél

lélegző-mezőket fonnyasztott a

Nap

vézna ágakká szítta az erdők

imára nyújtott karjait

kitikkasztotta a szél-vágya

vízimádó békák hadát

csonttá aszalta a szilvát a fán

ráégette billogát az ég

előbb még kék palástjára

belehullott az éjszaka

árnyéket formáló karjába

A lobogó lángú éjjelek-nappalok

után

üszkösödött a türelem

Prokruszesz-ágy várt —

szakszerűen sterilen amputált

a magány

Már rezzenések, pirulások nélkül

Szeplőnyire a föld felett,

lépcsőház zajok, szagok között,

kulcslyuknyi résen át,

csak ujjaim hegyével,

csillag-messzi testekért remegtem

kicsavart égők fénykörében.

Lábak is neveltek,

öklök is neveltek,

alakra pofoztak végül —

de ismeretlen,

hideg ölelkekben tovább kutatok,

már rezzenések, pirulások nélkül.

a bátorság. Sonáj ott van bulijaid előtt is, én nem. Engem csak akkor kerítesz elő, amikor bűnbakra van szükséged. És akkor mindegy, szép vagyok, kalapos, erős, vagy gyenge. Tökmindegy, mert te már rég elvégezted a dolgomat. Ez a lényeg, barátom.

Se Tafik-Rafik, se Sonáj. A közeli este és Fitzgerald érkezése szélsébesen verette Jánossal a billentyűket: Vanda sétál lefelé a Horáról, és én csak nézem, gondolja elfehéredve Bló. Rohannom kellene, hogy elszedjem a csomagjait, kedves, ölembe kapni Marcot. És csak nézem, ahogy szépen lassan sétálsz lefelé a Horáról.

Minden olyan, mintha álom volna. A fények, az elmúlt napok, a kezem, a hegedű vállam gödrében —, hiszen nem történt semmi! Nem követtem el semmit, nem követtek el ellenedre semmit, nem törnek ránk, kedves! Ki vagyok én, ki vagy te? Ki az a kiskölyök melletted? Azt hiszed, nem tudom?! Látom, lépkedtek lefelé, kislányam kettőt, míg te egyet, kedves... És nincsenek villany nélküli erdei lakok, ki mondta, ki merete azt állítani, hogy vannak, ahol korán leszáll az éjszaka, és gyönyörű szőke lányok ajándékoznak meg történetekkel. De nem voltam józan! Egy percre se voltam józan, hidd el, ha józan lettem volna, Sonáj nem engedi... esküszöm, nem tudok bűnös dolgokat bevallani, nincs tudomásom hamis utasokról, nem

hallottam beszélgetést, halk szúnyogdöngés volt csupán, olyanok voltak ezek a döngések, olyan egyszerűek, tiszták, érintetlenek, csodálatosak és hallottam mögüle mennyire szeretlek, s hogy az erdő véget ér, a sarat lekaparjuk...

— Na, hogy ment a munka, Jánosom? — veregette meg mosolyogva Fitzgerald János vállát, amikor egy órával megérkezése után, üdén, rózsásra borotválkozva néhol még nedves bőrrel, egy parányi törölközőbe takarózva állt mellette. János a kádat sikálta és hasonlatosságot érzett a helyzet és katonakora közt.

— Megyegetett, Fitzgerald úr.

— Na, akkor menjünk be és olvassa fel. Igyekezzen azzal a kurva káddal!

— Úristen, hát maga ilyen pongyolán fogalmaz! — hördült fel a hatodik mondatnál. — Hagyja abba, különben nem állok jól magamért! Mi a lényeg?

— Egy hegedűművész látványosan megcsalja feleségét. Erre az otthagya. A hegedűművész pedig várja, hogy visszajöjjön. Alkohol-kétségek-adósságok-gyomorsüllyedés-Sonáj-Tafik-Rafik. Végül az aszszony csak megérkezik, de a férfi nem tud úgy örülni, ahogy a helyzet kívánja, mert úgy érzi, nem követett el semmit...

— Ne marhuljon, fiú. Ezt el is akarja adni, vagy csak a kedvemért írta?

— Hát...

— Mit gondol, ki veszi ezt meg?

— Hát...

— Megmondom én: senki a világon. Ezt a kutya nem veszi meg?

— Miért? Mi baj vele? — János hangja alázatos, alig hallani.

— Nézze, fiú! Maga most indul, nem igaz? Tehát olyat kell ki találnia, amit előtte még senki. Világos?

— Világos, Fitzgerald úr, de mit?

— Ha én találok ki, bolond leszek magának adni. Maga nagyon fiatal, tele ötlettel. Keressen, kutasson. De egy példát azért mégis: van egy szocialista brigád, mondjuk, ezüstkoszorús. Ezek társadalmi munkában összevágják egy bölcsőde fáját, behordják a szemet, elvégzik a külsőkörlet munkálatokat.

— Fitzgerald úr, ezt már megírták a Timur és csapatában.

— Ugyan, kisfiú! Nem érti. Timur titkolódzott, ezek a fiúk meg kiállnak az emelvényre, átvenni a jutalmakat, kitüntetések. Például állítják őket a többi brigád elé, közben ganajok, verik a feleségüket, lopnak, nem adják át a helyüket a terhes nőnek. Érti a lényegét?

— Nem megy ez nekem, Fitzgerald úr.

— Gondolkozzon a formán, barátom. Gondolkozzon. Nem kell ilyen naturálishan elbeszélni, egy gyönyörű családrégény is kikerekedhetik belőle, ha igyekszik.

— Fitzgerald úr, én azt a szépet keresem, ami itt csapkod körülöttem...

— Azt nem látja. Még nem. Írja, ha ötvenéves lesz, bolond! És nekem ne hazudjon.

Késő éjszaka van. Varró-lakás. Csöngetnek. János a kádban ül. folyamatosan engedi a meleg vizet. Szeretne már aludni, de nem tudja, hogyan tehetné a törölközés és a hideg kikerülésével, így inkább marad. Az Író dolga című gyűjteményes kötetet olvassatja, öreg profik válogatott bölcsőleteit. Minden oldal után elhatározza, hogy abbahagyja, de egyszerűbb a kádban ülve, gondolkodás nélkül nézegetni a betűket.

Egy órája csattog a szalag a kövön álló kimustrált ZK-n. Néha automatikusan kinyúl az üvegért, megszagolja, visszarakja.

A csöngetéstől megriad, elejti a könyvet, be a vízbe, combjai közé. Idejét se tudja, mikor csöngettek utoljára. Ötször is kimozdul, bizonytalan, nem hiszi. A csöngető kéz már ingerültebb, hosszabban nyomja.

Kiugrik, s a víz melegével az ajtóhoz siet.

— Anyukám! — kiáltja, amikor meglátja Gyopárt, alatta tócsa nő. Csak áll vizesen, horpadt hasával, nincs szava.

— Ne állj itt, mint egy rakás szerencsétlenség! Engedj már be! Részeg vagy?

Gyopár lepakol.

— A kék szatyorban találsz sült húst, még talán meleg is. Biztos nem ettél semmit, lassan egyél, ne úgy, mint egy disznó... Hogy lehet ekkora kuplerájt csinálni egy lakásból! Majd áruul el légy szíves, hogy az úristenbe lehet ekkora kuplerájt csinálni egy lakásból! Üvegek! Üvegek aztán vannak!

A dolgozószobába megy: Itt nő nem volt, gondolja. Nő ebben a trágnyában egy percig nem bírna.

— Hála istennek, nem ég a villany, a könyveket nem veszi észre — gondolja János.

— Mi van a lámpával? — kiált ki az asszony.

— Mi lenne. Nem ég — morogja János: Ugye megmondtam, hogy visszajön, hallja hátulról, megfordul, de nem lát senkit.

— Befejezted az evést?

— Be, anyukám. Köszönöm.

— Akkor gyere, keríts egy égőt a lámpába, tedd az asztalra, amit mostanában írtál, moss fogat, fektüdj le. Fáradt vagyok. Nem akarok se jelenetet, se prédikálást, de jegyezd meg, minden másképpen lesz, papókám. Jó, ha ma a fejedbe vésed, minden másképpen lesz ezentúl, papókám!

A fürdőszobában Fitzgerald cserezokniját találja, bedobja a mosnivalók közé. A tükörre akasztva Tafik-Rafik nagy, fekete kalapja és amikor kézbe veszi, akkor látja meg, hogy keze csupa kék, körmei alatt Sonáj bús, izzókék festéke. Nekiesik a körömkefével.

— Minden hiába, papókám — mondja gúnyosan egy hang valahonnan az ablak mögül. Fitzgerald csúnya á-ival. Jobban megnézi az arcot: Bló, a hegedűművész. Mellette egy hibátlan szépségű, macaarc, ragyogó, szőke haján táncol a fény.

— Mi a fenét csinálsz még? — kérdezi Gyopár halkán a félig nyitott ajtóból.

János a kád peremén gubbaszt, kezében Fitzgerald újra előkeveredett mocskos zoknijai.

— Szeretlek — mondja nagyon halkán.

— Igen? — megnyújtja. — Boldog lehetek veled?

— Ül az ágy szélén, Bló a vérfoltos szőnyegen hegedűjét hangolja.

— Hát te? — kérdezi János.

— Hát én... bölintja Bló és úgy tesz, mintha nem tudná, mit kérdeztek tőle.

— Szevasz — köszön el tőle János, amikor látja, nem akar menni.

— Nehéz engem kirúgni, papókám! — nyomja meg az utolsó szót.

Romhányi Gyula

Júliusi jégvirágok

kezed	kezem
	melegét
	kinek
adtad	adtam
	helyette
	hideg
	nyári
	szél
	borzolja
arcod	arcom
szádról	számrol
	a sóhaj
utánam	utánad
	merre tűnt
	helyette
	jeges
	pára
	nehazedik
szádra	számra
öledből	ölemből
	a tűz
ki lett	kiégett
	helyette
	egy ablak
	két oldalára
	jegesedünk
	egymás mellé
	egy Más mellé

Nagy István Attila

Szemed ezüst pénzét

Szemed ezüst pénzét faggatom
szántóföld arcú nagyapám!
Arcod ösvényein kóborol
az unoka tekintete,
pásztorsípodat kutatja
a tétova mozdulat.
Üsszecsukódtál, mint a múlt idő

a sietős kéz előtt.
Felépítem az arcodat,
lesz már napszállotta,
megtalálom a hangodat,
lesz már dühös éjfél
mire megvirrad, kiragyog
hegyek mögül a nap,
mire oldódnak a fagyott,
a kényes csillagok,
porrá omlanak vonalak,
a szájad szöglete,
elszáll utolsó szál hajad,
beomlik mellkasod.

Szemed ezüst pénzét faggatom
szántóföld arcú nagyapám!
Tollam nyomán este sötétlik,
ezüst pénzéd felragyog.

Szerelem

Elment, elment az én párom,
világgá ment egy fűszálon.

(Mezőségi népdal)

Messzefutó utak sátorába'
öltött haragos ruhát magára,

kicsi arca estére megázott,
szemében elrejtette a lángot,

de hold-homloka remegve fénylett,
szél haját odaadta az éjnek,

mosolyát a kelő sugaraknak,
derekát a mohó pillanatnak.

Reggelre virágot hajtott értem:
álltam előtte, s csak néztem, néztem.

Spiró György

Állandó nevező

Nem aludhatni.

Úlni éjszaka rekvizitumok között a test színhelyében. A látvány többnyire a lakás félreeső része: a konyha vagy a cselédszoba, olykor valamely város szállodaszobája, ahol éghet a villany. Éjszakai rádióállomások egyívású könnyűzeneje, hírek ezen vagy azon a nyelven. Legtöbbször rosszul is lenni: célszerűnek nevezhető program. Kotorászás a nyugtató, a fájdalomcsillapító után, vízfolytatás a pohárba, félóránként vándorlás a vécébe. Időhasznosításnak olykor megfelel a borotválkozás tíz perce éjszaka kettő és négy között a megfelelő lelki diszpozíció esetén.

Bámulás kifelé, a sötétbe. Ez kötelező. égő szemmel. Az óra számlapjának tanulmányozása. Mindig akad rajta valami új, eddig nem észlelt részlet. Lapos és méltatlan latolgatás újra és újra — öngyilkosnak lenni? elcsábítani holnap ezt vagy azt? nagy műbe fogni ismét? felrúgni radikálisan mindent, és... Majd a latolgatás ismétlése, talán nem éppen ebben a sorrendben. Elutazni. Hová? Beszélni holnap. Kivel? Beszélni. Miről? Levelet írni? Ilyen is volt sokáig. Ihletre várni? Ennyi év után? Megfogalmazni, leírni, átgon-dolni, a végére járni. Minek?

S az irigység, a gyűlölet mindazok iránt, akik alszának szuszogva, hörögve, horkolva, csöndben. Ez is van, mindig. S a ráébredés: mindig ez volt, a virrasztás kulimunkája, ami kiszabott a munkamegosztásban, az egyetlen állandó, amit nem lehet okosabban és elegánsabban művelni érett fejjel, petyhüdőben lévő bőrrel sem, ami éppen olyan, mint volt a kamaszkor idején, bár akkor még úgy tűnhetett: majd csak megszűnik egyszer, majd csak értelmet nyer valahogy. Átgondolható ez is, idő van rá, a virrasztás tart, nem úszható meg egy-két röpké órával. Aki megússza, nem a felkentek közé való.

Fázni. Rágyújtani ismét. Krákogni, de csak illedelmesen, halkan, hogy akit nem illet, föl ne riadjon, s nem illet senkit, tudjuk mi azt. Fridzsiderzugás, utcai zajok, tökéletes csönd, ám nincs ivászat, nincs részegeskedés, az olcsó megoldások iránt érzéketlenek vagyunk. Úlni, járkálni, fázni, nem aludhatni, számolgatni a másodperceket, az órákat éveken át, némi rátarti büszkeséggel. Borostapengetés. Szakállslét esetén szőrszálak módszeres kihúzgálása. Fejbőrvakarás. A viszketegség amúgy is a dologhoz tartozik. Fürdőköpenyt venni a pizzamára, várni a következő szakaszra, a télikabát felvétele. Várni a visszafekvés előtti utolsó hugyozásra. De a pillanat még várat magára. Nem jön meg egykönnyen, nem szokása.

Virrasztás tehát tovább, immár a latolgatás mellőzésével, belefáradva és belefásulva, az első, nagy virrasztások életes öröme, kéje nélkül évtizedek óta, még évekig, sőt évtizedekig talán, ki tudja, mennyi van kimérve. És a keserű felismerés, hogy ezt is meg kell írni, holnap, holnapután, szokásból, más híján, hogy ez a virrasztás se legyen már igazi, hogy ezt is hasznosítsuk, hogy ebből is irodalom legyen, irodalom!... A halálos ágyon is majd ugyanígy, hát persze, legföljebb már nem lesz érkezésünk. De honnét ez az ironia, ez az öngúny? Hiszen nincs hozzá jogunk, hiszen ez a terméketlen virrasztás tart életben, hiszen mi akartuk így. Ne tudtuk volna kamaszkorunkban, hol fogunk kikötni? Éppenséggel erre áhítoztunk. Most megvan tehát, elértük. Senkit sem hibáztathatunk, nincs külső tényező. Virraszthatunk kínlódva, folyamatosan, haszontalanul. hangyányi létünk elefántkórságában, pekesen, fájón.

Mi ez, ha nem a diadal?

Mennyit ér az emberi kultúra

Va'na nyár volt, és hárman üldögéltünk egy szigeten: Pirinó, Antonio és én. Fejenként egy-egy fotel jutott ránk, és hármunkra egy aránylag hűvös szoba a sziget közepén, a tenger közepén, a Földön. Ők pipáztak. Én dohányoztam.

Pirinó keze ügyében egy műanyag légycsapó hevert. A szobában hemzsegték és csiptek a legyek. A légycsapó segítségével, az ősember kezűgyességével és megfelelő türelemmel jelentős számú legyet lehet kiirtani. A légy roppant szapora állat. Jobb ma egy legyet több csapásra, mint holnap több százat még több száz csapásra. Pirinó minden harmadik, rossz légyjárás esetén minden negyedik másodpercben csapott egyet. Csak minden ötödik csapása nem talált.

Ültünk, dohányoztunk. Pirinó csöndben csapdosta a legyeket. Heyleslően figyeltünk. Pirinó feje hasonlít a bizánci szentekéhez. Antoniónak olyan feje van, mint általános és hibás elképzelés szerint a germán törzsfőknek. És időnként Krisztusra hasonlított.

Ültünk, dohányoztunk. Pirinó csapdosta a legyeket.

Később Pirinó kiürített egy gyufaskatulyát, kézzel elkapott egy legyet, és a skatulyába gyömöszölte. A füléhez tartotta, she is inside, mondta elégedetten, mert angolul érintkeztünk, majd a pipafüstöt a szájából a kissé nyitott skatulyába engedte. Utána megrázta a skatulyát, de a légy még mocorgott. Pirinó újabb adat füstöt fújt a skatulyába, megrázta, a légy nem mozgott. Pirinó óvatosan kinyitotta a skatulyát, a légy, a megátalkodott, elrepült. Go to hell, mondta Pirinó.

Pirinó újabb legyet fogott, érdeklődéssel figyeltük és dohányoztunk. Begyömöszölte a legyet a skatulyába, kis rést hagyott, meggyújtott egy gyufaszálat és a réshez tartotta. A gyufa a körmére égett, akkor elfújta, kinyitotta a skatulyát, a légy elszállt.

Erre Pirinó foszforfejeket reszelt zsebkésével a skatulyába, majd újabb legyet fogott. Begyömöszölte, az égő gyufaszálat a réshez tartotta. A skatulyában pukkant valami. Pirinó kinyitotta a skatulyát, az elszenesedett légy kipotyogott.

Elégedetlenül csóváltuk a fejünket. A legyet el kell gázósítani.

Pirinó újabb legyet fogott. Érdeklődésünk nem lankadt. Pirinó a legyet begyömöszölte a skatulyába.

Tegnapelőtt este hármásban végigénekeltek a zeneirodalom legszebb operáit és szimfóniáit. Olaszok, a vérükben van a muzsika. Tegnap este irodalomról és filozófiáról vitalkoztunk sokáig, és tökéletesen kimerítettük a tárgyat. Ma délelőtt a kvantummechanika filozófiai problémáiról értekeztünk. Pirinó gépészmérnök, most végzett Zürichben, Antonio molekuláris fizikával foglalkozik, nemrég végzett Londonban, én pedig senki és semmi vagyok. Mindhárman több nyelven beszélünk. Foglalkozunk festéssel is.

Pirinó újabb legyet gyömöszölte a skatulyába.

A páfrány

Európa legszebb vízesése hatalmas területen nyúlik el, több, egymással összefüggő tóból áll, az összeköttetést számtalan vízesés adja. Itt a legkisebb hegyi patak is vízesésben végződik. A környék legmagasabb sziklájáról is zuhog le a víz, a szikla van vagy harminc méter magas, a dübörgés messzire elhallatszik. A környék, persze, festői, az árak magasak, a turisták csordákban érkeznek, a tavak partján végig pálinkát, sajtot és kenyeret árulnak.

Közvetlenül a legnagyobb vízesés alatt álltunk, sapkában, felhajtott gallérral, mert a víz finom, sűrű esőként zuhogott a fejünkre. A talaj agyagos volt és sárgászöld, a vízeséstől egy kicsit távolabb azonban burjánzott a növényzet; gyapjas fű, hatalmas páfrányok, számunkra ismeretlen, mélyzöld, nedvdús gyomok; olyan kedvünk lett volna beléjük harapni, amilyen kedvvel ők szívták magukba a bőséges nedvességet, amellyel, úgy látszik, soha nem lehet betelni.

— Szeretnék itt páfrány lenni — mondta Kalmár Béla. Mellettem állt, és lehangoltan nézegette a növényzetet. Sötét arccal lehajolt, kirángatott a földből néhány jól megtermett páfrányt, dühödten szétmorzsolta őket, a marka tele lett sűrű, zöld folyadékkal. Aztán egyre dühösebben rángatta ki a földből a páfrányokat, érdekes módon kizárólag páfrányra vadászott, a többi gyom nem érdekelte. Kitépte őket, rájuk taposott, előrángatta a zsebkését, és iszonyú tarolást vitt véghez. Több ácsorgó turista előkapta a fényképezőgépét, az amerikaiak azt hitték, hogy Béla is a megrendezett és a belépőjegy árában foglaltatott látványosságok közé tartozik, s mint ilyen, le kell kapniuk. Kínosan éreztem magam, de nem mertem szólni hozzá, ilyennek még soha nem láttam.

Nem dühögött sokáig, állt a letarolt páfrányok fölött és könnyezett. Tehetetlenül mutatott a kivégzett páfrányok csonkjaira, mintha azt akarná mondani: hiába minden, ilyen kedvező viszonyok között ezek úgyszólván újra ki fognak nőni. Mi elmegyünk haza, és ezek itt maradnak, olvastam ki meggörnyedt alakjából. Ezek itt dözsölni fognak mindabban, amiben kedvük telik, ezeknek vér folyik az ereikben, ezek itt nagyobbak lesznek, mint lehetnek, ezek itt a páfrányok páfrányai lesznek, mi pedig elmegyünk haza.

A karjánál fogva elvezettem onnan; hagyta. Lementünk egy hosszú kőlépcsőn a következő vízesés lábához, leültettem egy padra. Mellettem zuhogott a patak, amely megint vízeséssé fog válni valahol. Béla csak bámult maga elé, a könnyei fölszáradtak, ült tompán, éppoly félelmetesen, mint ahogy az előbb a páfrányokat tarolta.

— Oda se neki, Béla — mondtam, hogy mondjak neki valamit. — Eljön majd egyszer az az idő, amikor a vízesések visszafelé fognak esni, fel, az égbe, akkor majd kiszáradnak ezek a páfrányok is.

Györke Zoltán

Bolyongásomért

bolyongásomért
mely elvitt hozzád
kirkém nem érhet vád
szelidült vadak
símulnak eléd
s a tenyeredből
nőnek ki a fák

ajkam piroslik
hasadó kérgén
rügyező szavak
bontsd virágokká
szemmel melengesd
ha tiporná fagy

hajad vízesés
vállam szikláin
megtörve rohan
ujjaim halak
vergődnek sodró
hullámaiban

nincs belül vihar
s villám a szemben
mint érben a vér vagy
szerelem-ütötten
állok szivárvány-
mosolyod alatt

Megdőlő homlokkal

az a bunker a kertünk mélyén
elsüllyedt beomló éjszakákban

a beérő ősz darvak csőrében
vadlúdak szárnyán merre költözött

az a vödör a kútostor végén
gyűrűző emlékebe csobban-e lenn

a kerítés nyárfalécbordái
örzik-e a vér hieroglifáit

az este épülő oszlopai közt
poroszkál-e eltévedt tehénbögés

felszántott-csendű bezárt udvarról
mért kószált az a gyerek világgá

merre nyikorog szekered nagyapám
a lélek szikkadt dűlőútjain

megörzik-e majd álmod fészket
páncélgöckerű kerti akácok

arcod ráncait megtalálom-e
eső-mosdatta krumplicöldeken

azok a bunkerek bennem ma is
beomlanak-tátonganak némán

az a gyerek megdőlt homlokkal
bezárt udvarok kapuját döngeti

lombtalanodunk

teknődombok part felé indulnak
lombtalanodunk víz alól süt a nap
piros paprika-fűzlevelek
zörgő füzérét árulják a szelek

képzelt párbeszéd magammal

vigyázz nyomodba szegődtek
és felszedik lépteidet

csak féltenek

mézbe oltott méreg a szavuk
mosolyuk festett szívtelen

nem árthat nekem

mongolosodó szemük röntgen
szívedet lövik a sugarak

csak hunyorítanak
lokátor gyűjti szavaid
mik szállnak jegenyék felett

el ne tévedjenek

örizkedj poliptenyérüktől
bilinesed méretét veszik

barátságomat keresik

ne állj vigyázzba lábadra
egyszárú nadrágot húznak

játék ez csak

szétnyírják versed szövetét
s a meztelen képek bénák

érteni akarják

papírod sárkánynak vágják
kezedből tollad kiverik

mert tetszik nekik

***

nincs mosolyuk szemük arcuk
kezükből kihull a kereszt .
már kezdtem félni
ki érti ezt

tőlem hozzám utazom

játékos strófák

megy a vonat kereken
a kerek meg vonaton
varázsszőnyeg meglibben
felhők közt a Balaton

hortobágyon áll a nyár
napkerekű szekere
a délibáb lépcsőin
elhajtott a tengelye

égi létra a szivárvány
járkál rajta két kis bárány
felhő
irigységtől sárgul a nap
részeg szél jár s a fák alatt
eldől

csikorog a fagy de
belátja
a meleg nem lehet
barátja

fura világ ez szavamra
forró hó száll a nyakamba
a nap meg fagyott huhog rám
fejére húzom nagybundám

jön értem illés kivárom
felhő szikkad a pillámon
zsebemben de ez kósza hír
villámtoll van meg holdradír
utazásomnak nincs ára
felülök magam hátára

megy a vonat síneken
a sínek meg vonaton
hű de fura világ ez
tőlem hozzám utazom